

Bewust omgaan met jouw PM/ICD: enkele aandachtspunten na vervanging pacemaker/ICD/CRT-P/CRT-D.

Geachte,

U heeft een cardiaal apparaat (pacemaker of defibrillator) ingeplant gekregen. Dit is voor uw lichaam een vreemd voorwerp en is de komende jaren uw metgezel. Dus draagt u er best goed zorg voor. Onderstaand vindt u enkele levenslange aandachtspunten om op te volgen.

Wij verzoeken U vriendelijk om dit bijgevoegde informatiedocument aandachtig te lezen. U kan steeds bijkomende vragen stellen aan uw behandelende cardioloog of de deviceverpleegkundige.

Het informatiedocument kan u schriftelijk bekomen of online raadplegen via mynexuzhealth. Als patiënt kunt u hier uw verslagen, afspraken, facturen, beeldmateriaal en persoonlijke gegevens online raadplegen. Dit is terug te vinden op www.olvz.be, **u bent patiënt** aanklikken en nadien via **mijn dossier**.

Met de meeste hoogachting,

Hartcentrum

OLV-Ziekenhuis Aalst

1. Algemene aandachtspunten voor de eerste weken

- Douchen is toegelaten na het aanbrengen van een waterbestendig verband. Een bad is toegelaten, zolang u niet met de wonde onder water komt of blijft. Dit geldt tot de hechtingen verwijderd zijn en de wonde helemaal dicht is.
- Met de arm aan de zijde van het cardiale apparaat de eerste maand geen zware lasten tillen.
- Contacteer de huisarts om de draadjes te verwijderen en dit ongeveer 10 dagen na de implantatie.
- Contacteer de arts die de procedure heeft uitgevoerd:
 - Indien de wonde zwelt, rood en/of warm wordt of wanneer er wondvocht uitsijpelt.
 - Wanneer u een te traag of te snel hartritme heeft of duizelig geweest bent.
- Verbod tot uitoefenen van contactsporten (boksen, rugby, ...).
- MRI-scanners (medische beeldvorming) zijn standaard niet toegankelijk. Onder bepaalde condities zijn MRI opnames nu wel mogelijk. Bespreek dit met uw behandelende specialist.
- Contact met zware industriële generatoren, radar of hoogspanningscabine en gebruik van drillboor en booglassen zijn verboden.
- Het is raadzaam om de antidiefstalpoorten van warenhuizen te vermijden of er snel door te gaan indien u niet anders kunt.
- Het is nuttig om de tandarts, kinesist en schoonheidsspecialist(e) te verwittigen dat men een pacemaker/ICD draagt. Dit om te vermijden dat men met bepaalde apparaten in de buurt van de pacemaker komt.
- In geval van crematie is het bij wet verplicht om de pacemaker/ICD-batterij vooraf te verwijderen.
- Microgolf en andere huishoudelijke apparaten kunnen gerust gebruikt worden.
- Er wordt aangeraden de GSM te gebruiken aan de andere zijde dan de zijde waar de PM/ICD ingeplant is en ook niet te bewaren in binnenzak van kleding aan de kant van de PM/ICD.
- Sport: in principe kan iedere soort sport (behalve contactsporten) beoefend worden afhankelijk van uw ziekte-toestand. Vraag hierover advies aan uw behandelende specialist.
- Reizen is toegelaten. Wanneer u met het vliegtuig reist, toon dan uw PM/ICD identificatiekaart om de metaaldetector te vermijden en zo een manuele controle te krijgen.
- Na PM/ICD vervanging geldt er geen rijverbod. Wel bij leadvervangings! (KB 05/09/02 tot wijziging van KB van 23/03/98).
- Het dragen van een veiligheidsgordel blijft verplicht.

<i>K.B. van 2 maart 2011 tot wijziging van K.B. van 23 maart 1998</i>			
<u>RIJBEWIJS A – B</u>	<u>RIJVERBOD</u>	<u>VERSLAG</u>	<u>GELDIGHEID</u>
PM implantatie	1 maand	neen	3 jaar
PM vervanging	neen	neen	3 jaar
PM vervanging elektrode	1 maand	neen	3 jaar
<u>RIJBEWIJS C-D-E</u>	<u>RIJVERBOD</u>	<u>VERSLAG</u>	<u>GELDIGHEID</u>
PM implantatie	3 maanden	ja	1 jaar
PM vervanging	2 weken	ja	1 jaar
PM vervanging elektrode	3 maanden	ja	1 jaar
<i>K.B. van 2 maart 2011 tot wijziging van K.B. van 23 maart 1998</i>			
<u>RIJBEWIJS A – B</u>	<u>RIJVERBOD</u>	<u>VERSLAG</u>	<u>GELDIGHEID</u>
ICD na hartstilstand	3 maanden	ja	3 jaar
ICD zonder hartstilstand	1 maand	ja	3 jaar
Shock ICD met invloed op hartritme	3 maanden	ja	3 jaar
ICD vervanging	neen	ja	3 jaar
ICD vervanging elektrode	1 maand	ja	3 jaar
<u>RIJBEWIJS C-D-E</u>	<u>RIJVERBOD</u>	<u>VERSLAG</u>	<u>GELDIGHEID</u>
ICD	ja		

2. Na de vervanging

2.1. Bij hospitalisatie

In de loop van de dag krijgt u bezoek van de behandelende specialist. Er gebeurt een check-up van de PM/ICD en de geleidingsdraden. Dit is volledig pijnloos en gebeurt via een programmeerapparaat dat de communicatie met de PM/ICD mogelijk maakt.

Er wordt een foto van hart en longen genomen om te zien of de PM/ICD en de draden op hun oorspronkelijke plaats gebleven zijn.

Indien alle controles goed bevonden zijn, kan het zendertje (telemetrie) en het infuus verwijderd worden. De revalidatie na een PM/ICD vervanging is minimaal. Er wordt alleen gevraagd de komende 3 à 4 weken de arm van de zijde van het cardiale apparaat niet boven het hoofd te heffen.

In principe moet men na de vervanging kunnen doen wat men vooraf deed.

2.2. Bij dagopname

Er zal met u een afspraak gemaakt worden om binnen de 3 werkdagen na uw ingreep een controle te laten doen bij de deviceverpleegkundige. Na 2 à 3 maand komt u dan op controle bij uw behandelende cardioloog.

3. Bij ontslag

U ontvangt een *PM/ICD-identificatiekaartje*. Dit omvat de belangrijkste gegevens zoals model en serienummers van het cardiale apparaat en zijn elektroden. Men bewaart dit het best altijd bij zich zodat bij een medische urgentie direct alle gegevens van het cardiale apparaat beschikbaar zijn. Ook aan het veiligheidspersoneel van bv. de luchthaven wordt dit het best getoond, zodat men een manuele controle kan uitvoeren.

Er wordt een afspraak voor u gemaakt op de pacemakerraadpleging binnen 1 à 2 maand.

Dit is het tijdstip dat de PM/ICD nog eens volledig wordt nagekeken en zo zuinig mogelijk wordt ingesteld, met de bedoeling de levensduur van de batterij te verlengen.

Dit is een volledig pijnloze procedure.

Op dit moment is het ook belangrijk dat men bepaalde problemen meldt aan de behandelende specialist (bv. vlugger kortademig, pijn ter hoogte van de wonde,...). Soms zijn er nog enkele instellingen die individueel aangepast moeten worden (dit is soms 'maatwerk' in plaats van 'confectie').

De gemiddelde levensduur van een batterij is ongeveer 8 à 10 jaar. De batterij stopt NIET plots met werken. De pacemakerverpleegkundige/arts controleert de batterij bij iedere check-up en ziet dit op tijd aankomen.

4. Levenslange aandachtspunten

4.1. Implantatieplaats

Nadat de zwelling en eventueel de bloeding zijn verdwenen, is het aangewezen regelmatig uw implantatieplaats te observeren door uzelf of een familielid.

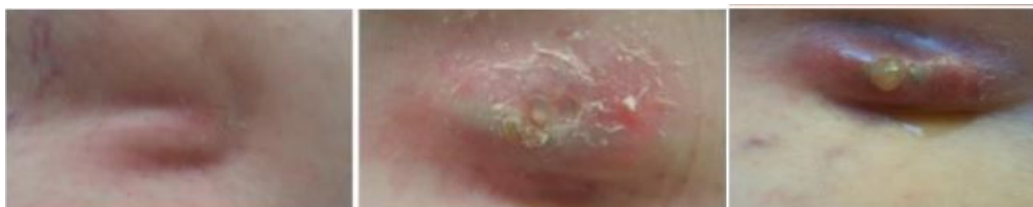
Wist u dat u een foto kan opladen in uw eigen medisch dossier via Mynexuzhealth? Hierdoor maakt u een eigen foto-archief aan van uw implantatieplaats.

Indien u in de loop van de jaren op één van de onderstaande vragen een positief antwoord moet geven, neem dan contact op met de OLV-devicekliniek (telnr. 053/72.44.33).

1. Is de implantatieplaats pijnlijk, warm, rood, gezwollen of is uw huid rond het apparaat papierdun geworden?
2. Heeft u het gevoel van langdurig onwel of koortsig te zijn?
3. Neemt u regelmatig antibiotica omwille van een infectie?

Normale pacemakerpocket

Geïnfecteerde pacemakerpocket

Het aanprikken van een gezwollen implantatieplaats is **ABSOLUUT VERBODEN** en is enkel toegestaan in het ziekenhuis! Dus ook niet door de huisarts.

4.2. Tandcontrole

Graag 1x/jaar op controle bij de tandarts. Minimaal 2x/dag uw tanden poetsen en regelmatig flossen.

Op deze manier voorkomt u problemen zoals tandabscessen die een risicofactor zijn voor een veralgemeende infectie die kan lijden tot sepsis.

4.3. Nagel en huidverzorging

Het is belangrijk dat u niet op uw nagels bijt of loshangende velletjes aan de nagelriemen aftrekt. Dit vormt kleine ingangspoorten voor bacteriën, deze kunnen zo in de bloedsomloop terechtkomen.

Een goede algemene lichaamshygiëne is voor iedereen belangrijk. Als u zich kwetst, is het uitermate belangrijk dat het wondje goed wordt uitgewassen en vervolgens zorgvuldig wordt ontsmet.

4.4. Piercing en tatoeëring

Bij het plaatsen van piercings en/of tatoeages moeten dezelfde voorzorgsmaatregelen genomen worden als bij het verwijderen van een tand. U moet 1 uur op voorhand een dosis antibiotica innemen.

Contacteer hiervoor uw huisarts. Een goede verzorging van eventuele wondjes is eveneens noodzakelijk. Het is niet aangewezen een tattoo en/of een piercing te laten plaatsen in de onmiddellijke nabijheid van de pocket.

4.5. Systeminfecties

Indien u langdurig antibiotica heeft moeten innemen wegens een uitgebreide veralgemeende infectie (zoals zware sinusitis, longontsteking, urineweginfectie, voet/wondinfectie of chronische darminfectie) of u wordt opgenomen hiervoor, meldt u aan uw behandelende arts dat u drager bent van een cardiaal apparaat. U kan uiteraard zelf ook contact nemen met de cardiale OLV-devicekliniek.

ZORG GOED VOOR JEZELF

ZORG GOED VOOR JE APPARAAT

ZORG GOED VOOR JE GEZONDHEID

5. Disclaimer

De informatie in deze brochure is van algemene aard en is bedoeld om u een globaal beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In iedere situatie, en dus ook de uwe, kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze brochure vervangt dus niet de informatie die u van uw behandelend arts reeds kreeg en die rekening houdt met uw specifieke toestand. Zijn er na het lezen van deze brochure nog vragen schrijf deze eventueel op en bespreek ze in ieder geval met uw behandelend arts.